

مروری بر جشنواره چهل و سوم

آمارها چه می گویند

بهنام مزینانی

تحلیل آماری بر اساس ژانر

کفه فیلم‌های درام یا به اصطلاح اجتماعی آثار بخش سودای سیمرغ جشنواره چهل و سوم همچون پیشینیان خود با حضور ۲۱ فیلم سنگین تر از دیگر ژانرهایی بود که در جشنواره حضور داشتند. پس از ژانر درام فیلم‌های با موضوع دفاع مقدس با شش فیلم حضور در رتبه دوم و گونه‌های کمدی و انیمیشن هر کدام با چهار اثر در رده سوم بسامد فیلم‌های حاضر در فجر چهل و سوم بودند. همچنین ابراهیم حاتمی کیا با نسخه سینمایی از سریال موسی کلیم الله نیز در این دوره از جشنواره حضور داشت.

تنوع ژانری خوبی نیز در این دوره برقرار شده بود. حضور پر تعداد نماینده سینمای اجتماعی در کنار کمدی‌هایی که طی ماه‌های اخیر، نقل قول‌های بسیاری راجع به متفاوت بودن شان به گوش می‌رسید و البته آثار استراتژیکی، چون «موسی» و «صیاد» توانست چالش‌های رقابتی خوبی را برای این دوره رقم بزند. در کنار این تنوع گونه‌ای، حضور پر تعداد بازیگران، کارگردانان و تهیه‌کنندگان نام‌آشنا توانست نودبخت آشتی گسترده هنرمندان با بدنه مدبریتی سینما و جشنواره فیلم فجر باشد. امسال و آن‌طور که دبیر جشنواره در اعلام اسامی آثار بخش رقابتی اعلام کرد، بخش سودای سیمرغ و نگاه نو، با یکدیگر تلفیق شدند و دیگر به صورت مجزا داوری صورت نگرفت.

نگاه ویژه به آثار خاص

همچنین با حضور چهار انیمیشن در این دوره، انیمیشن‌ها مانند سال گذشته، در بخشی مستقل داوری شدند، اتفاقی مبارک که گویا با توجه به تثبیت روند تولیدات این گونه سینمایی، به تقویم سالانه جشنواره الصاق شده و دیگر قرار نیست به مانند برخی ادوار، فیلم‌های انیمیشن در فهرست آثار بلند سینمایی، دیده و داوری شوند. همچنین طبق اعلام منوچهر شاهسواری جشنواره فجر مانند جشنواره‌های مطرح خارجی دارای بخش جنبی بود که فرصتی را برای فیلم‌هایی که طی سالیان اخیر دچار چالش بوده‌اند، فراهم کرد تا آن‌ها هم دیده شوند. باتوجه به این گفته‌ها فیلم‌های «قاتل و وحشی»، «پیرپسر»، «کسانا» و چند فیلم دیگر، فهرست محدود این بخش را تشکیل دادند و به نمایش درآمدند.

سه‌م زنان فیلمساز

در این دوره از جشنواره، شاهد حضور یک کارگردان و یک تهیه‌کننده زن بودیم؛ با بررسی آمار در پنج سال گذشته باید گفت می‌توان ردپای پررنگ‌تری از زنان را به ویژه در سی و نهمین جشنواره فجر با سه اثر دید، دوره سی و نهم نرگس آبیاری با «بلق»، «آیدا پناهنده» با «تی» و فرناز صمدی با فیلم «خط فرضی» جزو دوره‌های پرکار فیلمسازان زن بود، پس از آن در دوره‌های ۴۰ و ۴۱ دو فیلمساز زن به ترتیب منیر قیدی با «دسته دختران» و لیلی

فجر
سودای سیمرغ
چهل و سوم
۱۲-۲۲ بهمن ماه ۱۴۰۳
43rd FAJR
FILM FESTIVAL.2025

عکس: ۱. عزیز سائین
HAGHIGHI 2024

پس از پایان مهلت فراخوان فیلم‌ها در ۳۰ آبان ماه، کار هیأت انتخاب که ۷ نفر از اهالی سینما بودند، آغاز شد. از ویژگی‌های این دوره حضور پررنگ سینماگران در هیأت انتخاب بود که اکثر آنها حضور در چنین جمعی را برای نخستین بار تجربه می‌کردند. خروجی این هیأت انتخاب، ۳۳ فیلم در سینمای ایران و ۴ انیمیشن بود. حالا مروری داریم بر فیلم‌های منتخب و آمارهایی که این جشنواره ارائه می‌دهد. در این دوره فیلم‌های حاضر چشمگیر داشتند و توانستند در کسب سیمرغ هم موفق باشند.